

VILNIAUS SIMONO DAUKANTO PROGIMNAZIJOS PAŽINTINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pažintinės veiklos organizavimo aprašas (toliau – aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – turizmo renginiai) organizavimo tvarką Vilniaus Simono Daukanto progimnazijoje (toliau – Progimnazijoje) ir yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro patvirtintu vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK -330) bei kitais susijusiais teisės aktais.

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti mokinių pažintinės veiklos renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių vaikų saugumą.

3. Aprašas taikomas klasių vadovams ir mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms mokinių iki 18 metų imtinai išvykas, ekskursijas ir kitus pažintinės veiklos renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų.

4. Mokinių grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

pažintinė veikla – viena iš neformaliojo vaikų švietimo formų, skirta skatinti vaikų ir jaunimo tautinį, pilietinį ir kultūrinį ugdymą;

pažintinis objektas – turintis sociokultūrinę ar meninę vertę objektas;

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių ir pažintinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas mokinių grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas mokinių susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio mokinių poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

varžybos – organizuotas mokinių (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

mokinių turizmo renginys – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos) dalis (ekskursijos, išvykos, sąskrydžiai, žygiai, turistinė stovykla), vykdoma keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

vykimas į varžybas, konkursus, olimpiadas, konferencijas ir kt. – organizuotas mokinių grupių keliavimas į kitų institucijų ar mokslo įstaigų renginio vykdymo vietą pėsčiomis, panaudojant viešojo ar asmeninio transporto priemones.

6. Kitos apraše naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) vartojamas sąvokas.

II. PAŽINTINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS IR DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

7. Pažintinės veiklos renginiuose dalyvaujama šiame apraše nustatyta tvarka (sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka).

8. Pažintinė veikla organizuojama išnaudojant teritorijos, kurioje yra mokykla, teikiamas galimybes, palaiapsniui pereinant prie savivaldybės, apskrities, šalies ar kitų šalių pažintinių objektų.

9. Rekomenduojami tokie pažintiniai objektai, kaip muziejai, istorijos, geografijos, gamtos, kultūros paminklai ir šios veiklos formos: ekskursijos, išvykos, kraštotyros veikla, vaikų turizmo renginiai pažintiniais tikslais ir pan.

10. Planuojant ir organizuojant mokslo metų pažintinę veikla klasės auklėtojai rekomenduojama:

10.1. atsižvelgti į pažintinės veiklos aktualumą (veikla atitinka pažintinį objektą lankančių mokinių kultūrinę ir socialinę patirtį);

10.2. atsižvelgti į pažintinės veiklos prieinamumą (veikla prieinama daugumai mokinių, nepriklausomai nuo jų mokymosi galimybių, pasiekimų ir socialinės padėties);

10.3. veiklą derinti su mokinių tėvais, diskutuoti kaip galima būtų nedidinant atskirties išvežti socialiai remtinus mokinius;

10.4. ieškoti galimybių pirmiausia aplankyti nemokamus objektus.

11. Pažintinės veiklos renginius Vilniaus mieste rekomenduojama organizuoti mokslo dienomis po keturių pamokų, o kelių dienų pažintinę veiklą – organizuoti mokinių atostogų metu.

12. Pažintinės veiklos renginius rekomenduojama organizuoti tuo metu, kai mokytojas pagal tvarkaraštį neturi pamokų.

13. Vykstant į pažintinę veiklą pamokų metu, skirti mokiniams užduotis, kurios bus atliekamos pažintinės veiklos metu.

14. Didesnes nei 15 mokinių grupes lydi 2 (ir daugiau, atsižvelgiant į mokinių skaičių) turizmo renginio vadovai.

15. Turizmo renginio vadovas(-ai):

15.1. numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę), išvykimo, grįžimo bei nakvynės vietą ir laiką;

15.2. veda mokinių pažintinės veiklos saugos ir sveikatos instruktažą (1 priedas);

15.3. fiksuoja instruktažo vedimą saugaus elgesio instruktažo lape;

15.4. teikia prašymą (2 priedas) progimnazijos direktoriui ne mažiau kaip prieš 3 darbo dienas iki turizmo renginio pradžios;

15.5. apie vykdomą pažintinės veiklos renginį informuoja mokinių tėvus;

15.6. vykdydamas pažintinės veiklos renginį privalo turėti progimnazijos direktoriaus įsakymo kopiją;

15.7. užtikrina mokinių saugumą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

15.8. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia pažintinės veiklos renginio vykdymą;

15.9. įvykus nelaimingam atsitikimui skubiai praneša greitosios medicinos pagalbos tarnybai, informuoja policiją, tėvus, progimnazijos administraciją.

16. Organizuojamas pažintinės veiklos renginys įforminamas progimnazijos direktoriaus įsakymu.

III. PAŽINTINĖS VEIKLOS DALYVIŲ PAREIGOS

17. Pažintinės veiklos renginiuose dalyvaujantys mokiniai:

17.1. susipažįsta su pažintinės veiklos organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais bei pasirašo pažintinės veiklos renginiuose dalyvaujančių mokinių saugaus elgesio instruktažo lape;

17.2. prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

17.3. privalo laikytis mokinių pažintinės veiklos saugos ir sveikatos instrukcijos
(1 priedas), vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

MOKINIŲ PAŽINTINĖS VEIKLOS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

I. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

1. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviais.

2. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių važiuojamąja dalimi privalo:

2.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi;

2.2. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis bei vilkintys ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais.

3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.

4. Norint pereiti perėją pėstysis privalo:

4.1. eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;

4.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;

4.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

4.4. pažiūrėti į kairę;

4.5. pažiūrėti dešinę pusę ir įsiklausyti;

4.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama eiti tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;

4.7. eiti tiesiai, ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;

4.8. visą laiką stebėti gatvę, pažiūrint į abi puses.

4.9. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;

4.10. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu;

5. Norint pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėstysis privalo:

5.1. eiti šaligatviu dešine puse iki sankryžos;

5.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;

5.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

5.4. pažiūrėti į kairę;

5.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;

5.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama eiti tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.

6. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega šviesoforo:

6.1. geltona šviesa;

6.2. raudona šviesa;

7. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.

II. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIAIS

8. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.

9. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

10. Dviračio vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsidėję ir užsisėgę šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisėgus šalną.

11. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti tik ja ir kuo arčiau jos dešiniojo krašto. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervažiuoti į kitą gatvės pusę privalo nultipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.

12. Dviračių vairuotojams draudžiama:

12.1 važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;

12.2. važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;

12.3. važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;

- 12.4. vežti keleivius;
- 12.5. būti velkamiems kitų transporto priemonių;
- 12.6. vilkti kitas transporto priemones;
- 12.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

III. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

13. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra, prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

14. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.

15. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdydys kitiems eismo dalyviams.

16. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.

17. Važiuojant ne miesto transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.

18. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.

19. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

IV. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

20. Maudymosi reikalavimai:

20.1. turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;

20.2. vykdant turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto.

20.3. maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose, vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V - 275 (Žin., 2004, Nr.82-2956) reikalavimais;

20.4. maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji;

20.5. maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint;

20.6. vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai;

20.7. maudydami metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

(Mokytojo vardas, pavardė)

(pareigos)

Turizmo renginių vadovo pažymėjimas išduotas 20 m. _____ mėn. _____ d.
protokolas Nr. _____ Reg. Nr. _____

Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos
direktoriui

PRAŠYMAS
LEISTI ORGANIZUOTI IŠVYKĄ, TURISTINĮ ŽYGI, EKSKURSIJĄ

(data)
Vilnius

Renginio pavadinimas: _____

Mokymosi užduotis (formuluojama, jei į pažintinės veiklos renginį vykstama pamokų metu):

Maršrutas: _____

Dalyviai: _____

Laikas: išvyksta (diena, val.) _____
grįžta (diena, val.) _____

Nakvynės vieta: _____

Kokiu transportu vykstama, kas organizuoja: _____

Grupės vadovai: _____

Renginio dalyviai _____ klasės (-ių) mokiniai, pasirašytinai susipažinę su tvarkos ir saugumo reikalavimais (Saugaus elgesio instruktažas Nr. _____ vyko 20 m. _____ d.)

Renginio organizatorius _____
(parašas) _____ (vardas, pavardė)